

แนวทางการบริหารงานกลุ่มอาชีพสหกรณ์ กรณีศึกษากลุ่มอาชีพสหกรณ์จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะ โครงสร้างการบริหารงานและปัญหาในการบริหารงานของกลุ่มอาชีพ 2) ศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่มีต่อการบริหารงานของคณะกรรมการ 3) ศึกษาแนวทางการบริหารงานของกลุ่มอาชีพโดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเป็นกลุ่มอาชีพสหกรณ์ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่จัดตั้งขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ.2543-2550 ข้อมูลปฐมภูมิล้วนมาจากแบบสัมภาษณ์จำนวน 31 ชุด จากคณะกรรมการบริหาร และแบบสอบถามจำนวน 95 ชุด จากสมาชิก ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติวิเคราะห์ค่าน้ำหนักเฉลี่ย (Weight Mean Score) ในส่วนแนวทางการบริหารงานได้สังเคราะห์จากผลการศึกษา ปัญหาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มอาชีพ ผลการศึกษาพบว่า

กลุ่มอาชีพสหกรณ์มีโครงสร้างองค์กรแบบราบ คณะกรรมการบริหารกลุ่ม มีการแบ่งแยกหน้าที่เป็นฝ่ายจัดหาวัตถุดิบ ฝ่ายการผลิต ฝ่ายการตลาด ฝ่ายบัญชีและการเงิน ส่วนใหญ่ผลิตประเภทผลิตภัณฑ์อาหาร ร้อยละ 48.39 มีอาคารเฉพาะของกลุ่ม ร้อยละ 51.6 ตั้งกลุ่มโดยหน่วยงานราชการสนับสนุน ร้อยละ 58.1 มีสมาชิกแรกตั้ง 10-30 คน ร้อยละ 74.19 ปัจจุบันมีสมาชิก 31-50 คน ร้อยละ 41.94 สำหรับโครงสร้างการบริหารงานประกอบด้วย ด้านกลยุทธ์ กลุ่มไม่ได้จัดทำแผนธุรกิจ ร้อยละ 64.51 ด้านโครงสร้าง กลุ่มมีวัตถุประสงค์การจัดตั้ง แบ่งหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน ร้อยละ 83.87 ด้านระบบการปฏิบัติงาน กลุ่มบันทึกเพียงบัญชีอย่างง่าย ร้อยละ 64.52 ด้านรูปแบบการบริหาร คณะกรรมการและสมาชิก เข้าใจในบทบาทหน้าที่ ร้อยละ 74.42 ด้านบุคลากร คณะกรรมการมีความเป็นผู้นำเสียสละ ร้อยละ 90.77 ด้านทักษะ สมาชิกมีความรู้ความสามารถการผลิตเหมือนตอนแรกเริ่ม ร้อยละ 93.55 ด้านค่านิยมร่วม การแก้ไขปัญหาของกลุ่มต้องอาศัยความร่วมมือจากสมาชิก ร้อยละ 80.65 ปัญหากลุ่มที่พบ คือ จัดทำบัญชีไม่เป็นปัจจุบัน รองลงมาคือ ขาดความร่วมมือจากสมาชิก ร้อยละ 74.19

ความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มอาชีพที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของคณะกรรมการตามหลักการ McKinsey กลุ่มที่ดำเนินงานต่อเนื่องสมาชิกเห็นว่าประสิทธิภาพการบริหารงานอยู่ในระดับมาก (WMS.=3.88) การบริหารงานอยู่ในระดับดี โดยด้านโครงสร้างอยู่ในระดับมากที่สุด (WMS.=4.23) รองลงมา คือ ด้านระบบปฏิบัติงาน (WMS.= 4.11) ด้านบุคลากร (WMS.= 4.02) ด้านทักษะ (WMS.=3.92) ด้านกลยุทธ์ (WMS.= 3.78) ด้านค่านิยมร่วม (WMS. = 3.71) และด้านรูปแบบการบริหาร (WMS.=3.39) อยู่ในระดับมาก ทำให้กลุ่มดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

กลุ่มดำเนินงานไม่ต่อเนื่องสมาชิกเห็นว่าประสิทธิภาพการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง (WMS.= 2.61) การบริหารงานอยู่ในระดับพอใช้ควรมีการปรับปรุงโดยด้านกลยุทธ์ในระดับน้อยที่สุด (WMS.=1.77) ด้านรูปแบบการบริหาร (WMS.= 2.52) ด้านระบบการปฏิบัติงาน (WMS.= 2.51) และด้านค่านิยมร่วม (WMS.= 2.40) อยู่ในระดับน้อย ด้านทักษะ (WMS.= 3.25) ด้านโครงสร้าง (WMS.= 2.94) และด้านบุคลากร (WMS.= 2.87) อยู่ในระดับปานกลาง

กลุ่มไม่ดำเนินงานสมาชิกเห็นว่าประสิทธิภาพการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย (WMS.=2.58) การบริหารงานกลุ่มต้องมีการปรับปรุง โดยด้านกลยุทธ์อยู่ในระดับน้อยที่สุด (WMS.= 1.45) ด้านระบบการปฏิบัติงาน (WMS.= 2.73) ด้านรูปแบบการบริหาร (WMS.= 2.46) และด้านค่านิยมร่วม (WMS.=2.40) อยู่ในระดับน้อย ด้านบุคลากร (WMS.=3.15) ด้านทักษะ (WMS.= 2.98) และด้านโครงสร้าง (WMS.= 2.89) อยู่ในระดับปานกลาง ทำให้กลุ่มไม่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงาน

สำหรับแนวทางการบริหารงานของกลุ่มอาชีพที่ดำเนินงานต่อเนื่องควรจัดประชุมกลุ่มที่มีความพร้อมด้านตลาด เพื่อสร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนและนำสินค้ากับกลุ่มอื่นที่ยังไม่พร้อมด้านตลาดไปจำหน่าย เน้นการเข้าถึงแหล่งทุนอื่นโดยใช้แผนธุรกิจ และเพิ่มทักษะการทำบัญชี ในส่วนกลุ่มอาชีพที่ดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง ควรสร้างจิตสำนึกความเป็นเจ้าของกลุ่ม ปลูกจิตสำนึกของการมีส่วนร่วมให้แก่สมาชิก เน้นการเขียนแผนธุรกิจแบบมีส่วนร่วมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของกลุ่ม และกลุ่มอาชีพที่ไม่ดำเนินงาน ต้องมีการประเมินความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มใหม่ พิจารณาคัดรายชื่อกลุ่มที่ไม่สามารถดำเนินงานออกจากการส่งเสริมของสำนักงานสหกรณ์จังหวัด ในส่วนของกลุ่มที่ยังพัฒนาได้ สร้างจิตสำนึกความเป็นเจ้าของกลุ่มอาชีพให้สมาชิกเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม พัฒนาสินค้าและบรรจุภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของตลาด มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค

The objectives of this study were to investigate 1) the management structure and problems, 2) the members' opinion toward the administration by committee, and 3) guidelines for business management of the Prachuapkhirikhan Cooperative Vocational Group. Sample was the cooperative vocational groups in Prachuapkhirikhan that founded between 2000-2007. Primary data were collected by interviewing 31 executive committee and 95 members using questionnaires. Weight Mean Score was used for data analysis. Problems and suggestions from the committee and the cooperative vocational group were synthesized. The results showed as the following:

The cooperative vocational group had a horizontal structure. The executive committee had separated functions: raw material supplies, marketing, accounting, and financial department. Most of the product (48.39%) was food product. Among the groups, 51.6% had their own office, 58.1% was supported by the government, 74.19% had 10-30 preliminary members, and 41.94% had 31-50 current members. The administrative structure consisted of 7 components. Approximately 64.51% had no strategy. Approximately 83.87% had foundational objectives and precise job description. The operational system showed that 64.52% used easy accounting record. Administration model showed that 74.42% of the committee and members understand their job description. Personal component showed that 90.77% of the committee had leadership and devoting competencies. The group member competency showed that the members level of knowledge and manufacturing skills were at the same level as the level they had when they started their jobs. The groups showed shared value; they expressed that to solve the problems, the group needed member cooperation. The problems of the group were being able to update accounting data (80.65%) and lacking of members' cooperation (74.19%).

The members' opinions toward the committee managerial competency based on McKinsey model showed that the committee managerial competency of the ongoing operation group was high (WMS. = 3.88). Overall administration was at high level, which the structure component was at a highest level (WMS. = 4.23). The effectiveness of the following aspects was at a high level, included operational systems (WMS. = 4.11), personal (WMS. = 4.02), skills (WMS. = 3.92), strategy (WMS. = 3.78), shared value (WMS. = 3.71), and administration model (WMS. = 3.39). Because of effective management, these cooperative vocational groups could function continually.

For the momentary operation group, the members thought the committee managerial had a moderate level of competency (WMS. = 2.61). Overall administration was at a moderate level, and it should be improved. Strategy had a lowest level (WMS. = 1.77). Administration model, operational system, and shared value aspects were at the low level (WMS. = 2.52, 2.51, 2.40, respectively). Skills, structure, and personal aspects were at a moderate level (WMS. = 3.25, 2.94, 2.87).

For the closing operation group, the members thought the committee managerial had a low level of competency (WMS. = 2.58); thus, and the group administration needed to be improved. Strategy aspect was at a lowest level (WMS. = 1.45). Operational system, administration model, shared value aspects were at a low level (WMS. = 2.73, 2.46, and 2.40, respectively). Personal, skills, and structure aspects were at a moderate level (WMS. = 3.15, 2.98, and 2.89, respectively). Thus, the group operation was unsuccessful.

Suggestions for ongoing groups included setting up the meeting for the groups that had marketing readiness in order to provide them the opportunities for exchanging products and distributing products of the groups that did not have marketing readiness. The groups should access to other capital sources, utilize business plan, and increase accounting skills. For momentary operation groups, sense of belonging, awareness and sharing participation should be improved. Appreciative participatory business planning is needed. The plan should be used as the operational guideline. For the closing operation groups, the readiness of reoperation by eliminating the groups that are unable to re-operate from the provincial promotion plan. For the groups that are likely to be improved, sense of belonging needed to be enhanced; thus, the members will be aware of the importance of working as a group, improving product and packing quality to serve market and customer needs.